

Algemene Beschouwingen 2015

Bedum

Algemene beschouwingen van de VVD naar aanleiding van programma begroting 2015 gemeente Bedum

Voorzitter,

Inleiding

Alvorens ik begin met het beschouwen van zaken die ons te wachten staan wil ik toch ook even terugblikken. We hebben bestuurlijk roerige tijden achter ons. We hebben op 19 maart de verkiezingen gehad en de kiezer heeft duidelijk gesproken. Voortzetting van het beleid was eigenlijk de opdracht. Dat is de afgelopen jaren vaak een beleid geweest waar de VVD moeite mee had. Op momenten dat dat aan de orde was hebben we dat in de raad en commissies duidelijk verwoord. Als je de minderheid hebt in de raad moet je door de kwaliteit van je argumenten of door water bij de wijn te doen, proberen medestanders te krijgen. Dat lukt niet altijd en dat vinden we dan jammer, maar dat is nou een keer hoe ons politiek bestel in elkaar zit. En als het niet lukt om je zin te krijgen, dan recht je je rug en zet je je bij een volgend punt weer in. Dat hoort bij de opdracht die je kiezers je meegeven. Helaas denkt niet iedereen daar zo over en daarom moeten we nu met 11 man het werk van 15 raadsleden vervullen. Na de verkiezingen heeft de VVD er voor gekozen om het coalitieakkoord te steunen. Dat betekent niet dat wij het met alles eens zijn, maar dat geeft wel aan dat wij in de periode die voor ons ligt samen met de andere partijen de schouders eronder willen zetten. Er staat veel te gebeuren op vele terreinen en om dat in goede banen te leiden past een kritische, maar vooral constructieve benadering waarbij we met zijn allen opkomen voor de belangen van meer dan 10.000 inwoners.

Voorzitter het zijn geen gemakkelijke tijden en er zijn veel onzekerheden aan de horizon. Dit college geeft aan dat er de komende 4 jaar fors bezuinigd moet worden. De VVD denkt daarin mee en heeft in augustus een bezuinigingspakket ingediend. Wij zijn er content mee dat er veel van onze voorstellen in het programma is overgenomen. Toch zijn er in het programma onderdelen die ontzien worden. Niet terecht vindt de VVD. Wij hebben bij de bespreking van de voorjaarsnota een stellingname neergelegd. De VVD ziet wel perspectief in de komende 4 jaar. Bedum is een dynamische gemeente met veel mogelijkheden. Desondanks zullen wij met zijn allen zuinig aan moeten doen. De VVD gaat er vanuit dat de lasten zo eerlijk mogelijk worden verdeeld. De sterkste schouders voorop, maar de VVD gaat er ook vanuit dat ieder zijn steentje hierin bijdraagt. Wij willen een bezuinigingspakket, dat de burgers van de gemeente Bedum, in alle redelijkheid kunnen dragen, niet meer en niet minder. Het college gaat er vanuit dat de voorgestelde bezuinigingen ruim voldoende zijn, om in 2019 een positief saldo aan te bieden.

Om dit te realiseren bewandelt dit college de weg van de minste weerstand. U stelt namelijk voor om een verhoging van 6,5% op de OZB door te voeren tot 2019, terwijl we de vorige verhoging nog niet hebben afgerond. Dat is 2% meer dan de verhoging van de afgelopen

jaren. De VVD kan hier niet mee instemmen. Er zijn wat de VVD betreft andere, door ons aangegeven, mogelijkheden voor een sluitende begroting. Deze door u voorgestelde extra OZB verhoging houdt de VVD liever achter de hand, voor eventuele tekorten in het sociaal domein of andere decentralisaties. Als daar tekorten optreden en het gat gedicht moet worden, zal de VVD zich akkoord kunnen verklaren, om hier de 2% verhoging in de OZB voor in te zetten.

Ontsluiting vrachtverkeer Bedum

De VVD heeft zich met succes jarenlang ingezet om het toenemende vrachtverkeer uit het centrum van Bedum te weren. Eerst aan de Westkant, N361, daar lagen wat de VVD betrof voor Bedum en Noordwest Groningen de grootste voordelen in het verschiep. Deze rondweg had een oplossing kunnen zijn voor meerdere knelpunten in de regio. De krimp zou hierdoor kunnen afnemen, door de betere bereikbaarheid van het gebied. Bedrijven, industrie en recreatie en toerisme zien in dit gebied grote kansen. De VVD vindt het nog steeds een gemiste kans, toen bleek dat deze integrale aanpak van de N361 sneuvelde. Dit had meerdere knelpunten voor een groot gebied in één keer op kunnen lossen. Mede dankzij onze contacten met de VVD in de Provinciale Staten en in het bijzonder de gedeputeerde Bouwmans, is het gelukt om de ontsluiting op de agenda te houden en deze nu oostelijk te realiseren. Bedum heeft met de oostelijke variant het maximaal haalbare weten te realiseren. Een eventuele tracékeuze is voorlopig bepaald door gedeputeerden van de provincie en het college van Bedum. Deze keuze is wat de VVD betreft een prima keuze, er zullen zeker nog wat puntjes op de i moeten worden gezet. Hier moet een welwillend oor aan ten grondslag liggen. Deze ontsluiting brengt ook risico's met zich mee. Hoe verkeersstromen straks gaan lopen is moeilijk in te schatten. Maar als de verkeersdruk toeneemt in Onderdendam, dan zal de VVD zich hard maken, dat de Provincie de belofte om ook Onderdendam te ontsluiten gestand doet.

Centrumplan een juweel voor de toekomst van Bedum

De VVD gaat er vanuit dat de realisatie van de plannen parallel loopt met de nieuwbouw van Bederawalda. De lange termijn belangen moeten in de plannen tot uiting komen. De gemeente dient daar samen met inwoners en ondernemers een positieve en constructieve rol in spelen. Deze opstelling gericht op een centrum waar evenwicht de boventoon voert. Wonen, winkelen en dienstverlening en ontspanning zullen op elkaar afgestemd moeten worden. De horeca zal voor het toetje moeten zorgen, door aantrekkelijke terrasjes te creëren. De regiofunctie moet herwonnen worden, dat trekt bezoekers en ook potentiële inwoners die daardoor weer voor onze gemeente Bedum kiezen. Om dit alles te realiseren mag het wat de VVD betreft wel wat extra kosten.

Decentralisaties

Vanaf 1 januari 2015 hevelt het Rijk taken in het sociale domein over naar de gemeenten. Het gaat om de Participatiewet, de Jeugdwet en de WMO (inkl de overheveling uit de AWBZ). Het Rijk gaat ervan uit dat de gemeenten deze taken beter en efficiënter kunnen organiseren. Al met al een enorme, complexe opgave en een enorme uitdaging voor de gemeenten

De overheveling van taken is op zich al een complex proces. Het wordt natuurlijk nog lastiger omdat de gemeenten het moeten doen met veel minder geld dan het rijk voorheen beschikbaar had. In de media circuleren allerlei verhalen over het vervallen van zorgtaken.

Hierdoor ontstaat bij de bewoners de angst dat ze na 1 januari 2015 niet meer de zorg kunnen krijgen welke ze nodig hebben. Als we niet zorgen voor een zorgvuldige en verantwoorde manier om onze inwoners te kunnen ondersteunen dan raakt dit het vertrouwen in de gemeente diep. De raad wordt regelmatig geïnformeerd over de voortgang van dit

veranderingsproces. Bedum werkt daarin samen met andere gemeenten en anders dan de berichten in de media doen vermoeden is de VVD van mening dat dit proces zorgvuldig verloopt en dat het belang van de zorgvrager niet uit het oog wordt verloren.

Dat laat onverlet dat er keuzes gemaakt moeten worden en dat men soms op zoek zal moeten naar alternatieven voor zorg die voorheen door de overheid werd gefaciliteerd. De VVD vindt het van belang dat er geen mensen tussen wal en schip vallen en wil 2015 gebruiken als jaar waarin zowel de zorgverlener als de zorgvrager kunnen wennen aan de veranderingen. Voor wat betreft de VVD betekent dit dat de geest van de zorg belangrijker mag zijn dan de letter van de wet. Mensen die gewend waren een bepaald niveau zorg te krijgen moeten daar in 2015 ook op kunnen rekenen. Als dat niet meer past binnen de regels zullen ze ruimschoots de tijd moeten krijgen om hun zorgbehoefte op een andere manier te organiseren. De VVD pleit er voor om begin 2015 regelmatig afstemming te hebben over de voortgang en bij te kunnen stellen als het kan of om noodverbanden te leggen als het nodig is. Bij de besluitvorming over dit onderwerp in december a.s. willen we dit verder bespreken.

Herindeling

Wat ons betreft hangt de herindeling van de Groninger gemeenten als een zwaard van Damocles boven ons hoofd. Natuurlijk hebben we te maken met veel ontwikkelingen waar we de samenwerking met andere gemeenten nodig hebben. In december 2013 heeft de raad ingestemd met het voorstel om de zgn G7 variant te onderzoeken. De VVD heeft daar als enige partij tegen gestemd. Onze voorkeur ging uit naar samenwerking en evt. fusie met de stad Groningen. Helaas is daar geen draagvlak voor. Op 22 okt. jl. kregen we de eerste bevindingen van het G7-onderzoek gepresenteerd. De VVD heeft tijdens die presentatie geen sterke onderbouwing gehoord voor herindeling in G7 verband. Over de effecten voor burgers nabijheid en over de verwachte financiële effecten worden we nog geïnformeerd, maar ook daar verwachten we weinig goeds van. De VVD blijft van mening dat fuseren in G7 verband de burgers in Bedum weinig positiefs zal brengen. Aansluiting bij de gemeente Groningen is ook niet zaligmakend, maar wat ons betreft wel een alternatief dat het waard was en nog steeds is, om ook te onderzoeken. De provincie legt druk op de besluitvorming. We zijn nu een fuik ingezwommen waaruit we bijna niet meer terug kunnen en de mening van de inwoners is nog niet eens bij het proces betrokken. Wij dringen aan op temporisering van het proces om in elk geval inwoners duidelijk te kunnen informeren over de effecten van herindeling en hun mening te kunnen betrekken bij de besluitvorming.

Gaswinning en aardbevingen

Heel Nederland profiteert al jaren van het aardgas dat we uit de Groninger bodem halen. Helaas betalen de Groningers en dus ook de inwoners van de gemeente Bedum daarvoor nu de prijs. Mensen voelen zich niet meer veilig in hun eigen huis. Woningen en ander onroerend goed raken beschadigd door bevingen en worden minder waard omdat geen mens van buiten de regio hier nog een woning wil kopen. Wij zijn verheugd dat minister Kamp heeft aangekondigd dat alle woningen ten noorden van de stad Groningen moeten worden versterkt. Ook het verzoek van de CdK Max van den Bergh om 1 miljard extra ter beschikking te stellen spreekt ons aan. Het college leunt bij de aanpak van deze problematiek vooral op initiatieven van anderen. De begeleiding van probleemgevallen in onze gemeente wordt, voor zover dat is te beoordelen, goed opgepakt. Een proactieve houding bijv. in het ontzorgen van gedupeerden ontbreekt helaas. De VVD pleit voor meer steun aan inwoners die moeite hebben om de juiste weg te vinden om hun schade verhalen of voor inwoners die in aanmerking willen komen voor de subsidie voor woningverbetering. We zullen de komende jaren met dit onderwerp te maken krijgen en vinden dat er in onze gemeente (bij voorkeur op het gemeentehuis) een loket en aanspreekpunt moeten zijn om inwoners met (hulp)vragen of

problemen te kunnen adviseren en ondersteunen. Wij wachten de reactie van het college op dit punt af en overwegen hierover in tweede termijn een motie in te dienen indien de reactie van het college onvoldoende tegemoet komt aan ons verzoek.

Industrie en huisvesting

In ons verkiezingsprogramma hebben wij gepleit voor het instellen van startersleningen voor starters op de woningmarkt. Dat is inmiddels gerealiseerd en er is door een aantal huizenkopers reeds gebruik van gemaakt. Wij hopen dat hiermee de doorstroming in de woningmarkt wordt gestimuleerd en blijven graag op de hoogte van het effect van deze leningen.

We worden gemiddeld steeds ouder. Dat betekent dat er steeds meer behoefte komt aan woonvoorzieningen voor senioren. Het aantal woningen dat geschikt is voor senioren neemt echter eerder af dan toe. Wij vinden dat ongewenst en pleiten voor meer levensloopbestendige woningen in onze gemeente. Op het zogenaamde Vogelzangerterrein zou dat prima mogelijk zijn (bijv. Arendshorst 2).

De entree van onze gemeente en met name het dorp Bedum laat veel te wensen over. Kom je vanuit Groningen Bedum binnen dan is het beeld links en rechts van de Nye Klap niet echt representatief te noemen en komend vanuit Onderdendam is het beeld van het voormalig gasfabriekterrein niet veel beter. Plannen zijn er wel, maar we worden steeds weer ingehaald door veranderende omstandigheden. Zolang de plannen niet gerealiseerd worden dienen deze terreinen echter netjes te worden onderhouden.

De meeste percelen op het bedrijventerrein Boterdiep zijn verkocht. Als je echter over het bedrijventerrein rijdt, dan lijkt het nog vooral een bouwput. Wegen zijn nog niet afgewerkt en niet bebouwde percelen liggen er haveloos bij. De VVD pleit er voor om dit terrein een betere representatieve uitstraling te geven. Dat is goed voor de daar gevestigde ondernemingen en ook meer uitnodigend voor de ondernemingen die zich daar willen vestigen.

Verkeersveiligheid

De verkeerssituatie in onze gemeente is, met uitzondering van het vrachtverkeer door de kern van Bedum, over het algemeen op een behoorlijk peil. Toch is er een aantal situaties die om verbetering vragen. De aansluiting van het fietspad vanaf de Groningerweg op de Waldadrift geeft regelmatig onveilige situaties. Zeker nu de Waldadrift opnieuw wordt geasfalteerd dient ook deze situatie te worden verbeterd.

In Onderdendam ontstaan nog steeds opstoppen bij de splitsing N995-N996. Wij pleiten voor toepassing van signaleringsinstallaties om opstoppen te voorkomen. Hier zijn technisch goede oplossingen voor beschikbaar.

Op de meeste plaatsen binnen de bebouwde kom in onze gemeente geldt een maximum snelheid van 30 km/uur. Voor een aantal doorgaande wegen in Bedum is dat echter niet het geval. Wij pleiten er voor om van alle wegen binnen de bebouwde kom in onze gemeente 30 km wegen te maken. Dat schept duidelijkheid en verhoogt de veiligheid. Deze aanpassing dient te worden gekoppeld aan verbetering van de voorrangssituatie op de Waldadrift, Boterdiep OZ, Stationsweg en Wilhelminalaan. Op een aantal plaatsen is de bebording op verschillende wegen die op elkaar aansluiten niet met elkaar in overeenstemming. De heren en der opgestelde borden die voorrangregels aangeven kunnen worden verwijderd zodat de standaard regel (van rechts komend verkeer heeft voorrang) kan worden toegepast.

OZB

In Bedum zijn we er trots op dat de burgerlasten in vergelijking tot de omliggende gemeenten laag zijn. Dat is mooi en dat wil de VVD graag zo houden. Het college zet de vaart er echter

in om omliggende gemeenten in te halen. In 2010 waren de lokale heffingen nog begroot op ruim 1,3 miljoen. Dat is in de begroting voor 2014 met een kleine 3 ton reeds gestegen naar ruim 1,6 miljoen en nu gaat de spurt er echt in want het gaat de komende 4 jaren stijgen de heffingen met bijna 5,5 ton tot een kleine 2,2 miljoen Euro. Over een periode van 10 jaar een stijging van 60% en de komende 4 jaar een stijging van meer dan 30%.

De VVD vindt dat ontoelaatbaar. De VVD heeft voorstellen ingediend om ook zonder extra verhoging van de lokale lasten een sluitende begroting te kunnen realiseren. Bovendien hebben we in Bedum voldoende buffers om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. De VVD pleit voor een sluitende begroting zonder verhoging van burgerlasten.

We realiseren ons dat er veel onzekerheid is bijvoorbeeld met betrekking tot de decentralisaties. Tegenvallers op dat vlak kunnen in eerste instantie gefinancierd worden uit de algemene reserves en als deze tegenvallers structureel blijken alsnog uit een eventuele verhoging van de OZB. Op dit moment acht de VVD een extra verhoging van de burgerlasten niet noodzakelijk. Dit sluit aan bij het bestuursakkoord waarin is opgenomen dat het wegwerken van tekorten door lastenverzwaring niet de eerst aangewezen optie is.

Voorzitter, vanmorgen kregen wij nog een brief van de werkgroep Internationale betrekkingen gericht aan het college, met het verzoek die brief te betrekken bij de Algemene Beschouwingen. De VVD ziet in die brief geen aanleiding om van standpunt te veranderen. De werkgroep betoogt dat een mogelijke herindeling geen reden kan zijn voor het afbouwen van de subsidie aan de werkgroep. De VVD is echter van mening dat ook zonder een herindeling de subsidie in een tijd dat er fors moet worden bezuinigd niet in stand kan blijven. De goede contacten die de afgelopen jaren zijn gelegd kunnen uiteraard blijven bestaan. De kosten van het onderhouden van die contacten kunnen echter niet langer ten laste van de gemeenschap worden gebracht.

Aan het einde nog een klein praktisch puntje voorzitter. Volgens de tekst van de begroting zijn de gemeentelijke waterwegen in 2008 en 2009 uitgebaggerd. Er moet echter nog een inventarisatie van de beschoeiing plaatsvinden. Dat stond de afgelopen jaren in het begrotingsprogramma en dat staat er ook dit jaar weer in. Als we dat zo belangrijk vinden dat we dat na 5 jaar nog niet gedaan hebben, laten we het dan maar schrappen.

Tenslotte willen wij onze waardering uitspreken aan het college en het ambtelijk apparaat voor het uitwerken van de plannen voor de komende jaren. Op onderdelen zouden wij andere keuzes hebben gemaakt, maar het ziet er zorgvuldig en weloverwogen uit. De technische toelichting die we hebben gehad schiep helderheid op een aantal punten en de technische vragen die we hadden zijn netjes beantwoord.

Tot zover onze bijdrage in eerste termijn.